

Центральноукраїнський національний технічний університет
Кафедра економіки, менеджменту та комерційної діяльності

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з
науково-
педагогічної роботи
КІРИЧЕНКО А.М.

2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Корпоративне управління в контексті забезпечення сталого розвитку

Спеціальність 073 «Менеджмент»

Освітньо-професійна програма: «Менеджмент бізнес-організацій»

Економічний факультет

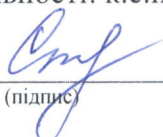
2023 – 2024 навчальний рік

Розробниця: канд. екон. наук, доцент Грінка Тетяна Іванівна

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри економіки, менеджменту та комерційної діяльності

Протокол від “ 28 ” серпня 2023 року № 1

В.о. зав кафедри економіки,
менеджменту та комерційної діяльності: к.е.н., доцент Сторожук О.В.

(підпис) (СТОРОЖУК О.В.)

Декан економічного факультету: д.е.н., проф. ШАЛІМОВА Н.С.

(підпис) (ШАЛІМОВА Н.С.)

©ЦНТУ, 2023 рік

© Грінка Т.І.

2023 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 5	Галузь знань 07 «Управління та адміністрування» Спеціальність: 073 «Менеджмент»	Спеціальної(фахової) підготовки	
		Рік підготовки:	
Загальна кількість годин - 150	Освітня програма: «Менеджмент бізнес-організацій»	1-й	1-й
		Семестр	
		1-й	1-й
Тижневих годин навчання: аудиторних – 1,5 самостійної роботи студента – 6,38	Рівень вищої освіти: другий (магістерський)	32 год.	8 год.
		Практичні, семінарські	
		16 год.	6 год.
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		72	106
		Вид контролю: екзамен	
Курсова робота: 30 годин			

Мова навчання: українська

2. Мета та завдання навчальної дисципліни «Корпоративне управління в контексті забезпечення сталого розвитку»

Метою вивчення дисципліни «Корпоративне управління в контексті забезпечення сталого розвитку» є розуміння та вивчення принципів, методів і інструментів, які допомагають компаніям та організаціям досягати сталого розвитку в контексті їх корпоративного управління.

Завданнями вивчення дисципліни є теоретична та практична підготовка здобувачів фаху з питань: формування цілісного уявлення про особливості корпоративного управління в Україні в контексті забезпечення сталого розвитку; розширення знань про механізми та моделі корпоративного управління, інструменти для досягнення сталого розвитку; використання основних елементів та принципів корпоративного контролю, механізм його здійснення в діяльності підприємств; застосування методів оцінки економічної ефективності корпоративного управління; формування системи органів корпоративного управління, принципів їх функціонування та форм підзвітності.

Передумови для вивчення дисципліни: потребує базових знань з менеджменту.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен отримати:

Загальні компетентності

ІК. Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачають проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначеності умов і вимог.

ЗК1. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні;

ЗК3. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій;

ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність);

ЗК7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;

ЗК 9. Здатність приймати обґрунтовані рішення в умовах ризику та невизначеності.

Спеціальні компетентності

СК1. Здатність обирати та використовувати концепції, методи та інструментарій менеджменту, в тому числі у відповідності до визначених цілей та міжнародних стандартів;

СК2. Здатність встановлювати цінності, бачення, місію, цілі та критерії, за якими організація визначає подальші напрями розвитку, розробляти і реалізовувати відповідні стратегії та плани;

СК4. Здатність до ефективного використання та розвитку ресурсів організації;

СК5. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління;

СК7. Здатність розробляти проекти, управляти ними, виявляти ініціативу та підприємливість;

СК8. Здатність використовувати психологічні технології роботи з персоналом;

СК9. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, приймати ефективні управлінські рішення та забезпечувати їх реалізацію;

СК10. Здатність до управління організацією та її розвитком;

СК 11. Здатність здійснювати ефективне корпоративне управління та управління фінансами для забезпечення протидії ризикам, захисту і сталого розвитку організацій в умовах цифровізації;

Програмні результати навчання

ПРН 1.Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах;

ПРН 2.Ідентифікувати проблеми в організації та обґрунтовувати методи їх вирішення;

ПРН 3.Проектувати ефективні системи управління організаціями;

ПРН 6.Мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність;

ПРН 13. Вміти планувати і здійснювати інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення організації (підрозділу).

ПРН 14. Визначати шляхи оптимального розвитку бізнес-організації, організовувати управлінський процес, застосовувати новітній інструментарій корпоративного управління, фінансового менеджменту, виходячи із заданих вимог для забезпечення сталого розвитку бізнес-одиниць в умовах цифровізації.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні засади корпоративного управління в контексті забезпечення сталого розвитку

Тема 1. Сутність та принципи корпоративного управління в контексті забезпечення сталого розвитку.

Поняття та економічна природа корпоративного управління. Роль корпорацій у забезпеченні сталого розвитку суспільства. Сучасні типи корпоративних підприємств України: за ступенем обґрунтування очікуваної ефективності, за ступенем взаємочасті в капіталі, за роллю держави у їх утворенні, за цільовими установками, за характером діяльності підприємств-лідерів, за ступенем консолідації майна в рамках створеної центральної (управляючої) компанії, за глибиною реалізації принципів інтегровано-корпоративного управління.

Міжнародні стандарти корпоративного управління. Особливості моделей корпоративного управління.

Використання сучасних концепцій менеджменту - нова філософія корпоративного управління: Risk Management, проектно-орієнтоване управління, цифровий менеджмент, Business process reengineering, кайдзен, нейроменеджмент, Agile, LEAN-технологій, Total Quality Management, Balanced Scorecard, management by objectives та ін.

Принципи, методи та функції корпоративного управління в Україні.

Тема 2. Формування корпоративних структур в Україні

Господарські товариства, які мають корпоративну структуру: акціонерні товариства (ПАТ або ПрАТ), корпорації з обмеженою відповідальністю (LLC або Ltd), товариства з додатковою відповідальністю, мультинаціональні корпорації (MNCs).

Порядок створення підприємств корпоративного типу. Установчі документи: статут, засновницький договір. Вимоги до змісту установчих документів, зміни в установчих документах.

Засновники та учасники товариства. Права та обов'язки учасників товариства.

Передумови, механізми формування та функціонування різнобічних видів інтегрованих корпоративних структур й організаційно-правових форм корпоративного управління. Амальгамація, фузія, злиття, поглинання, інтеграція. Три рівня корпоративної ієрархії, переваги та недоліки корпоративної інтеграції. Принципова схема ІКС. Види інтеграції: вертикальна, горизонтальна, діагональна, комбінована, гнучка, жорстка. Форми інтеграції за ступенем концентрації: повна, неповна, квазі. Класифікація організаційних форм інтеграції підприємств та видів ІКС. Консорціум, концерн, картель, промислово-фінансова група, синдикат, холдингова компанія, трест, конгломерат, пул, франчайзингові підприємства,

стратегічні альянси, корнер, кластер, технополіс. Етапи формування та функціонування інтегрованих корпоративних структур.

Тема 3. Акціонерні товариства в Україні

Акціонерні товариства, їх позитивні та негативні риси; типи акціонерних товариств; особливості публічних акціонерних товариств; лістинг, кумулятивне голосування; особливості приватних акціонерних товариств.

Порядок створення акціонерного товариства, його засновники; засновницький договір, етапи створення акціонерного товариства, установчі збори акціонерного товариства, мінімальний розмір статутного капіталу; оплата вартості акцій, що розміщуються під час заснування акціонерного товариства.

Право акціонерів-власників простих акцій; обсяг прав, які надаються акціонеру-власнику кожного класу привілейованих акцій; права акціонерів-власників; переважне право акціонерів (власників простих та привілейованих акцій); зобов'язання акціонерів.

Добровільне припинення акціонерного товариства; конвертація акцій товариства в акції новоствореного товариства.

Злиття акціонерного товариства, поділ або приєднання акціонерного товариства, виділ акціонерного товариства, перетворення акціонерного товариства; договір про злиття (приєднання) або план поділу (виділу, перетворення); роль наглядової ради; субсидіарна відповідальність.

Ліквідація акціонерного товариства, затвердження порядку ліквідації, обрання ліквідаційної комісії, затвердження порядку розподілу між акціонерами майна, черговість задоволення вимог кредиторів та акціонерів.

Тема 4. Управління корпоративним капіталом та відносини власності

Сутність корпоративної власності; внески учасників і засновників корпорації; вартісна величина корпоративних прав (частки, паю) .

Капітал корпорації; статутний капітал (фонд), взаємозв'язок його розмірів з величиною чистих активів господарського товариства; вартість чистих активів; формування статутного капіталу корпоративного підприємства, його мінімальний розмір в залежності від виду господарського товариства згідно законодавства; ринкова вартість емісійних цінних паперів акціонерного товариства. Законодавчо регламентовані можливості корпорацій щодо зміни розміру статутного капіталу (збільшення, зменшення).

Порядок викупу акціонерним товариством розміщених ним цінних паперів, строк викупу, ціна викупу акцій (або порядок її визначення), дії товариства щодо викуплених акцій; умови за яких акціонерне товариство не має права приймати рішення про викуп акцій.

Вплив відносин власності на рівень контролю над товариством: контрольний, блокуючий та інші пакети акцій. Співвідношення частки акцій та контролю над акціонерним товариством. Три основні шляхи набуття прав

власності (контролю) над уже діючим акціонерним товариством: зміна статутного капіталу (збільшення або зменшення), купівля акцій первинного випуску в акціонерів, зміна власності внаслідок реального або фіктивного банкрутства підприємства. Захист інтересів дрібних акціонерів: голосування за дорученням, кумулятивне голосування.

Тема 5. Органи управління в українських корпораціях

Господарський кодекс України, Закон України «Про акціонерні товариства» Про затвердження Стандарту № 1 «Корпоративне управління в професійних учасниках ринків капіталу та організованих товарних ринків. Основні поняття та терміни», Закон України «Про Антимонопольний комітет України», Закон України «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю», Закон України «Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні», Закон України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки».

Типові органи управління на підприємствах корпоративного типу в Україні: загальні збори акціонерів (учасників) або власників пайового фонду, Рада директорів (наглядова рада), Виконавчий орган (генеральний директор, керівник підприємства), внутрішні комітети (комітет з аудиту, комітет з розвитку бізнесу, комітет з кадрової політики тощо), внутрішні структури управління.

Однорівнева структура управління акціонерним товариством: загальні збори акціонерів та рада директорів. Дворівнева структура управління акціонерним товариством: загальні збори акціонерів, наглядова рада, виконавчий орган (колегіальний або одноосібний).

Виключна компетенція загальних зборів; механізм проведення загальних зборів: повідомлення про загальні збори та їх порядок денний, зміни до документів загальних зборів, етапи проведення загальних зборів, реєстрація акціонерів, представник акціонера, афілійовані особи, довіреність на право участі та голосування на загальних зборах, кворум, функції лічильної комісії, протокол за підсумками голосування, прийняття рішень загальними зборами.

Позачергові загальні збори: умови скликання та ініціатори. Вимога про скликання позачергових зборів, рішення про відмову у скликанні позачергових зборів акціонерного товариства.

Порядок роботи, виплати винагороди та відповідальність членів наглядової ради, правочин, голова наглядової ради.

Компетенція виконавчого органу товариства, кількісний склад виконавчого органу, порядок визначення його членів, голова колегіального виконавчого органу.

Тема 6. Внутрішньо-корпоративна система управління

Чинники побудови внутрішньо-корпоративної структури управління; роль менеджерів у розробці внутрішньо-корпоративної структури управління; базові засади функціонування корпорації.

Регламентація економічних відносин в корпорації; майнова угода (значний правочин); регулювання анти конкурентної діяльності всередині корпоративного

підприємства; конкурентні дії акціонерів і персоналу щодо акціонерного товариства; система відповідальності учасників-менеджерів; відповідальність посадових (афілійованих) осіб перед корпорацією і акціонерами; відповідальність за порушення.

Рішення про вчинення значного правочину в залежності від розміру його предмету; рішення про попереднє схвалення значних правочинів; особа, заінтересована у вчиненні правочину; предмет правочину, загальна сума правочину, вимоги щодо правочину.

Основні положення щодо формування організаційних структур; визначення способу формування фонду дивідендів; регулювання відносин усіх учасників.

Корпоративний контроль; система внутрішнього контролю в корпорації, її складові. Цілі корпоративного контролю, його основні об'єкти, базові засади.

Базові елементи формування корпоративної культури: взаємовідносини власників, прозорість, доступність інформації, дивідендна політика в корпорації, взаємодія акціонерів та менеджерів, відносини корпорації з навколишнім середовищем.

Тема 7. Елементи регулювання виробничої та фінансової діяльності корпорації

Управління цінними паперами, рух акцій; Положення про цінні папери, види цінних паперів (акції, опціони, векселі та ін.), умови та шляхи їх емісії. Документарна (чи без документарна) форма випуску цінних паперів; вимоги щодо неподільності акцій, умови та способи конвертації акцій, їх анулювання; умови розрахунків за цінні папери; додаткові вимоги до положень.

Фонди акціонерного товариства: статутний та додатковий, резервний, розвитку виробництва, соціального розвитку, заохочення, оплати дивідендів та інші; джерела наповнення фондів, доцільність їх створення, структуризація, визначення напрямів витрат.

Основні вимоги кадрової політики (Положення про персонал), Кодекс поведінки, програма розвитку персоналу, регулювання економічного, виробничого, соціального партнерства; підвищення кваліфікації персоналу; визначення компетенцій і відповідальності найманих менеджерів.

Внутрішній трудовий розпорядок: зобов'язання працівників і адміністрації, вимоги щодо охорони праці, техніки безпеки, гігієни праці та ін.

Форми і системи оплати праці; критерії рівня оплати праці працівників головного підприємства і структурних підрозділів корпорації; форми організації праці.

Стимулювання персоналу корпорації; специфічні елементи матеріального стимулювання: «золоті парашути», опціони на придбання акцій, передача акцій товариства у довірче управління директорам; фонд участі персоналу у прибутках відповідно до умов колективного договору і правил; положення про надання позик і забезпечення житла; положення про надання матеріальної допомоги.

Виплата дивідендів в акціонерному товаристві; випадки, коли товариство не має права виплати дивідендів.

Договірна робота в корпорації; положення щодо порядку укладання і виконання договорів, його роль, зміст, регулюючі функції.

Тема 8 . Діяльність корпорацій на ринках капіталу

Закон України Про ринки капіталу та організовані товарні ринки; ринки капіталу: фондовий ринок, ринок деривативних фінансових інструментів, грошовий ринок. Учасники ринків капіталу.

Основні ринки капіталу, на яких корпорації можуть активно діяти: ринок акцій (фондовий ринок), ринок облігацій (облігаційний ринок), ринок дериватив, ринок венчурного капіталу, інвестиційний банкінг і ринок фінансових послуг, ринок альтернативних інвестицій (ринок нерухомості, майбутніх товарів, хедж-фонди та приватні еквіті-фонди), міжнародні ринки капіталу, ринок криптовалют і блокчейн-токенів. Професійна діяльність на ринках капіталу АТ, ДОВ, ТДВ.

Кваліфіковані та некваліфіковані інвестори. Фінансові інструменти: цінні папери, у тому числі цінні папери інститутів спільного інвестування, інструменти грошового ринку, опціони, ф'ючерси, свопи, контракти на майбутню відсоткову ставку, деривативні контракти, що стосуються активів, прав, зобов'язань, індексів, курсів. Інструменти грошового ринку.

Цінні папери та їх класифікація. Акції корпоративного інвестиційного фонду, корпоративні облігації.

Фондовий ринок: первинний, вторинний; учасники фондового ринку; професійна діяльність на фондовому ринку; ліцензія; види професійної діяльності на фондовому ринку, умови її проведення; торгівля цінними паперами: брокерська, ділерська, андерайтинг, діяльність з управління цінними паперами; договір доручення, комісії або про управління цінними паперами. Діяльність з управління активами інституційних інвесторів, діяльність з організації торгівлі на фондовому ринку, кліринг.

Корпоративне управління у професійних учасниках ринків капіталу та організованих товарних ринків.

Тема 9. Інститути спільного інвестування в контексті забезпечення сталого розвитку

Корпорації - учасники інститутів спільного інвестування. Інститути спільного інвестування, їх функції в системі корпоративного управління; вимоги до складу та структури активів інститутів спільного інвестування; переваги інвесторів.

Типи інститутів спільного інвестування: відкритий, інтервальний, закритий; компанія з управління активами; безстроковий та строковий інститути спільного інвестування; види інститутів спільного інвестування: диверсифікований і не диверсифікований. Екологічні фонди, соціальні інвестиційні фонди, інфраструктурні фонди, імпаکت-інвестиційні фонди, етичні інвестиційні фонди, інвестиції в глобальні питання, відкриті інвестиційні фонди (ETF). Способи, якими

корпорації можуть бути учасниками інститутів спільного інвестування: інвестиції у спільні підприємства, портфельні інвестиції: корпоративні інвестиційні фонди, заходи венчурного капіталу, інвестиції в зелений ринок.

Корпоративний інвестиційний фонд, формування його статуту, регламент; механізм формування початкового статутного капіталу, органи. Діяльність корпоративного інвестиційного фонду, обмеження щодо його діяльності; акції корпоративного інвестиційного фонду, строк їх розміщення.

Припинення діяльності корпоративного інвестиційного фонду: реорганізація (злиття, приєднання, поділ, перетворення), ліквідація; розподіл активів корпоративного інвестиційного фонду в разі його ліквідації. Пайовий інвестиційний фонд, мінімальний обсяг його активів; етапи створення пайового інвестиційного фонду; регламент пайового інвестиційного фонд; участь у пайовому інвестиційному фонді.

Інвестиційні сертифікати пайових інвестиційних фондів, порядок їх розміщення та обігу.

Венчурні фонди, основні відмінні риси венчурних фондів, можливості інвестора при створенні венчурного фонду.

Компанія з управління активами, її права та обов'язки; функція визначення вартості чистих активів інститутів спільного інвестування, анулювання ліцензії компанії з управління активами.

Зберігач активів в інститутах спільного інвестування; діяльність зберігача активів, його обов'язки, відповідальність.

Шляхи доведення інформації про діяльність інститутів спільного інвестування до відома зацікавлених осіб

Змістовий модуль 2. Організаційні засади корпоративного управління в контексті забезпечення сталого розвитку

Тема 10. Моніторинг, аналіз та контроль в корпоративному управлінні у забезпеченні ефективності та сталості корпоративних операцій.

Сучасні види моніторингу корпоративного управління: цифровий моніторинг (Digital Monitoring), соціальний моніторинг (Social Monitoring), моніторинг сталого розвитку (Sustainability Monitoring), кібербезпека (Cybersecurity Monitoring), етичний моніторинг (Ethical Monitoring), моніторинг інновацій (Innovation Monitoring), моніторинг ризиків (Risk Monitoring).

Визначення ключових показників продуктивності та сталості.

Встановлення системи збору та аналізу даних щодо фінансових результатів, діяльності ланцюга постачання, відносин зі стейкхолдерами, середовища і соціальної відповідальності.

Розробка інструментів для автоматичного збору та аналізу даних. Використання фінансових аналізів, таких як рентабельність, ліквідність та оборотність активів.

Вивчення динаміки економічного середовища та ринкових тенденцій, щоб адаптувати стратегії корпорації.

Встановлення механізмів контролю за виконанням стратегії та досягненням цілей. Аналіз ризиків і визначення стратегій мінімізації ризиків.

Впровадження системи внутрішнього аудиту та ефективних процедур звітування перед радою директорів та акціонерами.

Тема 11. Формування стратегій в корпоративному управлінні для забезпечення сталого розвитку

Ситуаційний підхід до формування корпоративної стратегії, аналіз та прийняття рішень, що враховують конкретні обставини, контекст і поточна ситуація, яка впливає на діяльність організації. Основні інструменти цього підходу: SWOT-аналіз, PESTEL-аналіз. Гнучкість і адаптація; залучення зацікавлених сторін, перегляд і корекція, співпраця та партнерство.

Системний підхід до формування стратегій в корпорації. Основні принципи цього підходу: розгляд системи в цілому, аналіз внутрішніх та зовнішніх факторів, визначення мети та цілей, врахування взаємозв'язків і впливу, збалансованість і комплексність (балансирована система показників (Balanced Scorecard), залучення зацікавлених сторін, постійний моніторинг і корекція, здатність до адаптації.

Основні кроки та принципи провадження принципів сталого розвитку в систему стратегічного планування корпорації: оцінка поточного стану, визначення стратегічних цілей сталого розвитку, впровадження принципу збалансованості, включення зацікавлених сторін, розробка довгострокової стратегії, моніторинг та звітність, залучення до внутрішнього управління, адаптація до змін.

Тема 12. Оцінювання ефективності корпоративного управління в умовах сталого розвитку

Економічна ефективність корпоративного управління, фінансові показники та результати діяльності компанії: показники прибутковості, ліквідності, рентабельності та ефективного використання ресурсів.

Організаційна ефективність корпоративного управління, оцінка структури управління, внутрішніх процесів та механізмів прийняття рішень.

Соціальна ефективність корпоративного управління- вплив діяльності компанії на суспільство та дотримання нею принципів корпоративної соціальної відповідальності. Програми спонсорства, сталий розвиток спільнот, робота з персоналом і дотримання етичних стандартів.

Рейтингове оцінювання, рейтингові агентства і організації.

Фактори підвищення ефективності корпоративного управління: підвищення прозорості, впровадження передових методів управління ризиками, розвиток сталісних бізнес-стратегій та активна участь у програмах корпоративної соціальної відповідальності, підтримка високих стандартів корпоративного управління з боку керівництва компанії та відповідність вимогам регуляторних органів.

Тема 13. Соціальні та екологічних аспекти для забезпечення сталого розвитку корпорації в довгостроковій перспективі.

Соціальна відповідальність корпорацій (CSR, Corporate Social Responsibility), ключові аспекти соціальної відповідальності корпорацій: забезпечення бізнес-етики і дотримання закону, стосунки з працівниками, споживча безпека та якість продукції, охорона навколишнього середовища, спільноти та благодійність, стала стратегія управління соціальною відповідальністю

"Зелена корпоративна ініціатива" , її переваги. Основні аспекти "зеленої корпоративної ініціативи": енергоефективність і зменшення викидів, використання відновлюваних джерел енергії, сталий дизайн продуктів, управління відходами, спільноти та соціальна відповідальність, зелена інноваційна розробка, звітність і прозорість.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Теоретичні засади корпоративного управління в контексті забезпечення сталого розвитку												
Тема 1. Сутність та принципи корпоративного управління в контексті забезпечення сталого розвитку.	10	4	1			5	10	1	1			8
Тема 2. Формування корпоративних структур в Україні	10	2	2			6	10	1				9
Тема 3. Акціонерні товариства в Україні	10	2	1			7	10					10
Тема 4. Управління корпоративним капіталом та відносини власності	9	2	1			6	9	1	1			8
Тема 5. Органи управління в українських корпораціях	9	4	2			3	9	1				8
Тема 6. Внутрішньо-корпоративна система управління	9	2	1			6	9					9
Тема 7. Елементи регулювання виробничої та фінансової діяльності корпорації	9	2	1			3	9					9

Тема 8 . Діяльність корпорацій на ринках капіталу	9	4	1			4	9	1	1			7
Тема 9 . Інститути спільного інвестування в контексті забезпечення сталого розвитку	9	2	1			6	9					9
Змістовий модуль 2. Організаційні засади корпоративного управління в контексті забезпечення сталого розвитку												
Тема 10. Моніторинг, аналіз та контроль в корпоративному управлінні у забезпеченні ефективності та сталості корпоративних операцій.	9	2	1			6	9	1	1			7
Тема 11. Формування стратегій в корпоративному управлінні для забезпечення сталого розвитку	9	2	1			6	9	1	1			7
Тема 12. Оцінювання ефективності корпоративного управління в умовах сталого розвитку	9	2	2			5	9	1	1			7
Тема 13. Соціальні та екологічні аспекти для забезпечення сталого розвитку корпорації в довгостроковій перспективі.	9	2	1			6	9					9
Курсова робота	30					30	30					30
Усього годин	150	32	16			70	150	8	6			106

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
1	Тема 1. Сутність та принципи корпоративного управління в контексті забезпечення сталого розвитку.	1	1
2	Тема 2. Формування корпоративних структур в Україні	2	
3	Тема 3. Акціонерні товариства в Україні	1	
4	Тема 4. Управління корпоративним капіталом та відносини власності	1	1
5	Тема 5. Органи управління в українських корпораціях	2	1
6	Тема 6. Внутрішньо-корпоративна система управління	1	
7	Тема 7. Елементи регулювання виробничої та фінансової діяльності корпорації	1	
8	Тема 8. Діяльність корпорацій на ринках капіталу	1	1
9	Тема 9. Інститути спільного інвестування в контексті забезпечення сталого розвитку	1	
10	Тема 10. Моніторинг, аналіз та контроль в корпоративному управлінні у забезпеченні ефективності та сталості корпоративних операцій.	1	
11	Тема 11. Формування стратегій в корпоративному управлінні для забезпечення сталого розвитку	1	1
12	Тема 12. Оцінювання ефективності корпоративного управління в умовах сталого розвитку	2	1
13	Тема 13. Соціальні та екологічні аспекти для забезпечення сталого розвитку корпорації в довгостроковій перспективі.	1	
	Разом	16	6

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
1	Тема 1. Сутність та принципи корпоративного управління в контексті забезпечення сталого розвитку.	5	8
2	Тема 2. Формування корпоративних структур в Україні	6	9
3	Тема 3. Акціонерні товариства в Україні	7	10
4	Тема 4. Управління корпоративним капіталом та відносини власності	6	8
5	Тема 5. Органи управління в українських корпораціях	3	8
6	Тема 6. Внутрішньо-корпоративна система управління	6	9
7	Тема 7. Елементи регулювання виробничої та фінансової діяльності корпорації	3	9
8	Тема 8. Діяльність корпорацій на ринках капіталу	4	7
9	Тема 9. Інститути спільного інвестування в контексті забезпечення сталого розвитку	6	9
10	Тема 10. Моніторинг, аналіз та контроль в корпоративному управлінні у забезпеченні ефективності та сталості корпоративних операцій.	6	7
11	Тема 11. Формування стратегій в корпоративному управлінні для забезпечення сталого розвитку	6	7
12	Тема 12. Оцінювання ефективності корпоративного управління в умовах сталого розвитку	5	7
13	Тема 13. Соціальні та екологічні аспекти для забезпечення сталого розвитку корпорації в довгостроковій перспективі.	6	9
	Разом	72	106

7. Індивідуальні завдання

Виконання індивідуальних завдань має за мету поглибити знання з дисципліни «Корпоративне управління в контексті забезпечення сталого розвитку». Вона передбачає глибоке опрацювання однієї з наведених нижче тем та її презентацію на практичному занятті:

1. Сутність корпоративного управління та його важливість для сталого розвитку.
2. Принципи сталого розвитку та їх роль у корпоративному управлінні.
3. Етичні аспекти корпоративного управління і їх вплив на сталий розвиток.

4. Роль корпоративної соціальної відповідальності (CSR) в управлінні підприємством та сталому розвитку.
5. Інвестування в сталий розвиток: стратегії та інструменти.
6. Вплив змін клімату на корпоративне управління та планування.
7. Ефективне управління ризиками в контексті сталого розвитку.
8. Зелена фінансова інфраструктура та її роль у корпоративному управлінні.
9. Сертифікація та стандарти сталого розвитку для підприємств.
10. Вплив корпоративних культур на практики сталого розвитку.
11. Управління відходами та ресурсами у корпораціях.
12. Сприяння інноваціям у сталому розвитку через корпоративне управління.
13. Роль правових аспектів у забезпеченні сталого розвитку підприємств.
14. Підприємницькість та підприємницький дух у сталому розвитку.
15. Вплив технологічних інновацій на корпоративне управління та сталий розвиток.
16. Фінансова стійкість та сталий розвиток підприємств.
17. Управління циркулярною економікою та ресурсозбереженням.
18. Співробітництво між бізнесом та громадським сектором для досягнення сталого розвитку.
19. Стратегії впровадження сталого розвитку на підприємстві.
20. Моніторинг і оцінка впливу корпораційних діяльностей на навколишнє середовище та суспільство.
21. Ефективне управління інноваційними проектами для досягнення сталого розвитку.
22. Вплив глобалізації на корпоративне управління та сталий розвиток.
23. Фінансова звітність та сталість підприємства.
24. Корпоративна культура як фактор сталого розвитку.
25. Вплив кризи (наприклад, пандемії) на корпоративне управління та стратегії сталого розвитку..

8. Методи навчання

Під час викладання навчальної дисципліни «Корпоративне управління в контексті забезпечення сталого розвитку» застосовуються наступні методи:

- словесні (лекції, бесіди);
- наочні, під час лекцій (інформаційних, аналітичних, проблемних) та практичних занять, в тому числі з використанням мультимедійного забезпечення та інших ТЗН;

- практичні, під час виконання практичних робіт, задач, вправ;
- інтерактивні методи навчання під час проведення опитування, аналізу практичних ситуацій, дискусії, мозкового штурму, ділових ігор, розгляду кейс-стаді;
- інноваційні, зокрема проєктно-дослідницький метод; інтегровані методи; заняття із використанням ІКТ. Застосовуються наступні інформаційно-комунікаційні технології та діджитал-інструменти: цифрові інструменти Google, програмні продукти від Microsoft, хмарний графічний сервіс Canva;
- методи дистанційного навчання за допомогою платформ: Moodle, Zoom.

9. Критерії та засоби оцінювання

Протягом семестру здобувач може отримати max. 60 балів, у тому числі: перший рубіжний контроль – 30 балів, другий рубіжний контроль – 30 балів; 40 балів виносяться на іспит.

По поточному контролю здобувач може набрати бали за активність на лекційних та практичних заняттях, виявлення рівня підготовки здобувачів із зазначеної теми під час опитування, дискусії, тестування, презентації індивідуальних завдань, написання есе.

Розподіл балів для поточного оцінювання за видами робіт

Види робіт	Розподіл балів у %	Кількість балів за поточним оцінюванням	В тому числі розподіл за рубіжними контролями	
			I	II
Поточне опитування/тестування	20%	12	6	6
Участь в груповій роботі/дискусії	20%	12	6	6
Підготовка усних доповідей та презентації	15%	9	4	5
Підготовка есе	10%	6	2	4
Виконання індивідуальних завдань	35%	21	12	9
Разом	100%	60 балів	30	30

При виставленні загальної оцінки за іспит враховуються результати навчальної роботи здобувача протягом семестру.

Критерії оцінки іспиту:

оцінку «відмінно» (90-100 балів, А) заслуговує здобувач, який:

- всебічно, систематично і глибоко володіє навчально-програмним матеріалом;
- вміє самостійно виконувати завдання, передбачені програмою, використовує набуті знання і вміння у нестандартних ситуаціях;
- засвоїв основну і ознайомлений з додатковою літературою, яка рекомендована програмою;

- засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни та усвідомлює їх значення для професії, яку він набуває;

- вільно висловлює власні думки, самостійно оцінює різноманітні життєві явища і факти, виявляючи особистісну позицію;

- самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, виявив творчі здібності і використовує їх при вивченні навчально-програмового матеріалу, проявив нахил до наукової роботи.

оцінку « добре» (82-89 балів, В) – заслуговує здобувач, який:

- повністю опанував і вільно (самостійно) володіє навчально-програмовим матеріалом, в тому числі застосовує його на практиці, має системні знання в достатньому обсязі відповідно до навчально-програмового матеріалу, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях;

- має здатність до самостійного пошуку інформації, а також до аналізу, постановки і розв'язування проблем професійного спрямування;

- під час відповіді допустив деякі неточності, які самостійно виправляє, добирає переконливі аргументи на підтвердження вивченого матеріалу;

оцінку «добре» (74-81 бал, С) заслуговує здобувач, який:

- в загальному роботу виконав, але відповідає на екзамені з певною кількістю помилок;

- вміє порівнювати, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, в цілому самостійно застосовувати на практиці, контролювати власну діяльність;

- опанував навчально-програмовий матеріал, успішно виконав завдання, передбачені програмою, засвоїв основну літературу, яка рекомендована програмою;

оцінку «задовільно» (64-73 бали, D) – заслуговує здобувач, який:

- знає основний навчально-програмовий матеріал в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії;

- виконує завдання, але при рішенні допускає значну кількість помилок;

- ознайомлений з основною літературою, яка рекомендована програмою;

- допускає на заняттях чи екзамені помилки при виконанні завдань, але під керівництвом викладача знаходить шляхи їх усунення.

оцінку «задовільно» (60-63 бали, E) – заслуговує здобувач, який:

- володіє основним навчально-програмовим матеріалом в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії, а виконання завдань задовольняє мінімальні критерії. Знання мають репродуктивний характер.

оцінка «незадовільно» (35-59 балів, FX) – виставляється здобувачу, який:

- виявив суттєві прогалини в знаннях основного програмового матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань.

оцінку «незадовільно» (35 балів, F) – виставляється здобувачу, який:

- володіє навчальним матеріалом тільки на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів або не володіє зовсім;

- допускає грубі помилки при виконанні завдань, передбачених програмою;

- не може продовжувати навчання і не готовий до професійної діяльності після закінчення університету без повторного вивчення даної дисципліни.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10. Рекомендовані джерела інформації: Основні

1. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 року N 436-IV, поточна редакція від 31.03.2023, підстава – 2849 -IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>
2. Про акціонерні товариства: Закон України від 27 липня 2022 року № 2465-IX. Дата оновлення: 01.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2465-20#Text>
3. Про затвердження Стандарту № 1 «Корпоративне управління в професійних учасниках ринків капіталу та організованих товарних ринків. Основні поняття та терміни» від 28 лютого 2022 р. за № 261/37597. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0261-22#Text>
4. Про Антимонопольний комітет України: Закон України від 26 листопада 1993 року N 3659-XII. Дата оновлення: 02.07.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3659-12#Text>
5. Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю: Закон України від 6 лютого 2018 року № 2275-VIII. Дата оновлення: 01.01.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2275-19#Text>
6. Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні: Закон України від 30 жовтня 1996 року N 448/96-ВР. Дата оновлення: 01.01.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/448/96-%D0%B2%D1%80#Text>
7. Про ринки капіталу та організовані товарні ринки: Закон України від 23 лютого 2006 року № 3480-IV. Дата оновлення: 29.07.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3480-15/print1491296480899025#Text>
8. Баюра Д.О. Корпоративне управління: Навч. посіб. К.: ТОВ «Дейлі принт», 2019, 320 с.

9. Інформаційне та обліково-аналітичне забезпечення економічної безпеки підприємства. О.М.Левченко, Н.С.Шалімова, Т.І.Грінка, О.В.Сторожук Навч. посіб. Електронне видання. Кропивницький. 2022. 190 с. URL: <http://dspace.kntu.kr.ua/jspui/handle/123456789/12243>

10. Козирєва О.В. Конспект лекцій з дисципліни Корпоративне управління для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою Менеджмент організацій і адміністрування (за видами економічної діяльності). Х.: НФаУ. 2018. 295 с.

11. Козирєва О. В., Світлична К. С., Шуть О. Ю. Основи прийняття управлінських рішень : навчальний посібник. Харків : Видавництво Іванченка І.С., 2021. 186 с.

12. Кодекс корпоративного управління: ключові вимоги і рекомендації. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку. 2020. URL: <https://www.nssmc.gov.ua/documents/kodeks-korporatyvnoho-upravlinnia-kliuchovi-vymohy-i-rekomendatsii/>

13. Корпоративні фінанси: навч. посіб. / Ковальчук Н.О., Е.О. Юрій. Чернівці: Чернівецький національний університет ім. Ю. Федьковича, 2019. 440 с. URL: <https://drive.google.com/open?id=1vhFtP36ytt-H2ixaONe6ZNDifsc6vnrq>

14. Корпоративне управління в системі економічної безпеки: навч. посібник / З. Б. Живко, О. Р. Святюк, М. І. Копитко; за заг. ред. З. Б. Живко. – Львів: ЛьвДУВС, 2018. 456 с.

15. Навчальний посібник до вивчення дисципліни «Корпоративне управління» для студентів спеціальності 8(7).03060101 «Менеджмент організацій і адміністрування» освітньо-кваліфікаційного рівня магістр (спеціаліст) / Уклад. : Л.Є. Довгань, І.П. Малик, М.В. Шкробот. К. : НТУУ «КПІ», 2016. 371 с.

16. Швець Ф.Д. Корпоративне управління. Навчальний посібник-Рівне: НУВГП, 2017. 320 с.

17. International Finance Corporation. (2019). SME Governance Guidebook. URL: https://www.ifc.org/wps/wcm/connect/topics_ext_content/ifc_external_corporate_site/ifc+cg/resources/guidelines_reviews+and+case+studies/sme+governance+guidebook

18. Mergent Inc Reference Book of Corporate Management Hardcover. Dun&Bradstreet publishing. 2017. 234 p. 10.Thomas Conyngton A Manual of Corporate Management: Containing Forms, Directions and Information for the Use of Lawyers and Corporate Officials. Forgotten Books. 2018. 430 p

Додаткові

19. Гудзь О. Є. Корпоративне управління: понятійно-термінологічний словник Львів: Ліга-Прес, 2018. 44 с.

20. Іоргачова М.І., Ковальова О.М., Коцюрубенко Г.М. Вартісноорієнтоване управління в системі корпоративного управління компанією. *Економіка та держава* 2020. № 5. С. 111—115.

21. Ковальчук Н.О., Гаватюк Л.С., Єрміїчук Н.І. Фінансовий аналіз: навч. посіб. / Чернівці: Чернівецький національний університет ім. Ю. Федьковича. 2019. 336 с. URL: <https://drive.google.com/open?id=1iZK-nhSwrXwnGXzWG0r3viPfJtWqUduQ>

22. Кравченко О.О., Приймук В.В. Поведінкові аспекти управління корпоративними фінансами. *Електронне наукове фахове видання "Ефективна економіка"*. 2019. № 10. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=7305>

23. Рекомендацій з корпоративного управління Інституту внутрішніх аудиторів Норвегії URL: <https://theiia.org.ua/2021/09/10/ngurah-rai-international-airport-to-close-for-24-hours-for-nyeri/>

24. Харун О.А. Розвиток корпоративного управління в умовах глобалізації. *Східна Європа: Економіка, бізнес та управління*. 2018. № 17. С. 49-55.

Інформаційні ресурси

1. Офіційний портал Верховної Ради України. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws>

URL: <https://www.rada.gov.ua/>

2. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

3. Інтернет-портал для управлінців. URL: www.Management.com.ua

4. Портал управління змінами. URL: <https://pdp.nacs.gov.ua/>

5. Сайт наукової бібліотеки «Буковина». URL: <http://buklib.net>

6. Сайт Національної бібліотеки імені В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>

7. Українські підручники он-лайн. URL: <http://pidruchniki.ws>

8. International Security and Partnership Center, Центр міжнародної безпеки та партнерства. URL: www.ispc.org.ua